

Zawarcie w niewielu zdaniach charakterystyki i oceny żywej działalności i osiągnięć naukowych jest zawsze rzeczą trudną. Zadanie to zaś szczególnie jest niełatwe, gdy chodzi o osobę profesora Edwarda Lipińskiego. Wyliczenie zagadnień i zadań, jakie podejmował, różnych dziedzin, środowisk i form instytucjonalnych, w jakich działał, wykazuje ogromną różnorodność, czy może nawet pozorną rozbieżność. Działalność oświatowa i propagatorska, w ruchu robotniczym i badania koniunktur gospodarczych; aktywna praca organizatorska i badawcza, na polu ochrony pracy i historia gospodarcza odległej przeszłości; statystyka pracy, cen i kosztów utrzymania — i historia światowej myśli ekonomicznej rzucona na bogate tło dziejów rozwoju gospodarczego i kulturalnego w ogóle; namiętna publicystyka polityczno-ekonomiczna i socjologiczna na tematy aktualne — i żmudne, szperackie dochodzenia zamierzchłych, zapomnianych czy niedostrzeżonych źródeł polskiej myśli ekonomicznej.

W tym tak zróżnicowanym wachlarzu zainteresowań, prac i kierunków działań można jednak znaleźć pewne cechy wspólne. Pierwsza — to charakterystyczna dla Lipińskiego pasja angażowania się w zajmujące go problemy, nie wietrząca bynajmniej z upływem czasu. Pasja ta — cechuje zresztą, nie tylko naukowe i literackie poczynania Lipińskiego, lecz także jego aktywną działalność na innych zgoła polach: jako członka Ligi Ochrony Praw Człowieka i Obywatela w latach dwudziestych; w zażartej walce z nacjonalizmem i rasizmem w latach trzydziestych; jako twórcy i organizatora tajnej szkoły ekonomicznej podczas okupacji; jako propagatora idei socjalizmu naukowego.

I tu dochodzimy do drugiej, istotnej cechy, ujednociającej ludzką sylwetkę i dorobek Edwarda Lipińskiego. Bez względu na to, jaką zajmuje się problematyką, czy wyklada teorię ekonomii, czy aktywnie przeciwstawia się antysemickim bojówkarzom, — cała jego działalność jest przede wszystkim walką o owe „prawa człowieka i obywatela”, prawa do pracy i myśli, do lepszego ustroju, do pełnego rozwoju jednostkowego i społecznego, ekonomicznego i kulturalnego. W tym też sensie ekonomista ten jest humanistą w każdym calu.

*

Urodzony w r. 1888 w małym Nowym Mieście nad Pilicą, ostatnie klasy gimnazjum k. Gończy Lipiński w Warszawie, i tu — poprzez swą przynależność do uczniowskiego kółka PPS-owskiego — wiąże się po raz pierwszy z ruchem robotniczym i zaczynał rozwijać swoje zainteresowanie społeczne. W tych warunkach wybór kierunku ekonomicznego studiów jest całkowicie naturalny: Po studiach wyższych w Lipsku — gdzie utrwala się zadzierzgnięta w szkole średniej więź z organizacją PPS-Le-

wica, do której należy wraz z J. Strzeleckim, Furmanem, Heryngiem i in. — oraz w Zurychu, powraca do kraju, gdzie z jednej strony, podejmuje działalność społeczno-oświatową pod egidą PPS (współpracując z Tadeuszem Rechniewskim jako sekretarz Towarzystwa Szerzenia Wiedzy Handlowej i Przemysłowej, aż do czasu opanowania Towarzystwa, przez Frakcję Rewolucyjną; później jako członek założonego przez Rechniewskiego „Plenum”, wraz z Krzywickim, Sempołowską, Gąsiorowską, Wróblewskim, Kostrzewą i in.); z drugiej — rozpoczyna naukowe badania statystyczne i społeczno-ekonomiczne, koncentrując się na zagadnieniach statystyki pracy i ochrony pracy, publikując szereg prac na te tematy. W r. 1918 jest kierownikiem inspekcji pracy w zarządzie miejskim; po zakończeniu wojny i utworzeniu niepodległego państwa polskiego zostaje doradcą, naukowym Ministerstwa Pracy; w r. 1920 zaś — naczelnikiem Wydziału Statystyki Pracy i Przemysłu w Głównym Urzędzie Statystycznym. Organizuje ten dział badań statystycznych, wydaje czasopismo „Statystyka Pracy”, opracowuje pierwszy wskaźnik cen hurtowych i wskaźnik kosztów utrzymania, organizuje statystykę płac i cen. Badania ruchów cen, płac i zatrudnienia kierują go ku „nauce 0 koniunkturach gospodarczych”, bardzo naówczas młodej gałęzi nauk ekonomicznych. W r. 1923 Lipiński rozpoczyna wykład tych zagadnień w warszawskiej Wyższej Szkole Handlowej, i od tej chwili datuje się coraz ściślejszy jego związek z ową uczelnią, późniejszą Szkołą Główną Handlową, obecną Szkołą Główną Planowania i Statystyki.

Ekonomię polityczną na WSH w tym okresie wykładali Jan Dmochowski i Jan Stanisław Lewiński, a także Tadeusz Brzeski; historię doktryn ekonomicznych i społecznych — Ludwik Krzywicki; politykę społeczną — Konstanty Krzeczkowski, z którym wiązały Lipińskiego wspólne zainteresowania. Lipiński, początkowo prowadzący jedynie wykład i seminaria z nauki o koniunkturach, wkrótce obejmuje nowy wykład: pod nazwą „historii handlu” wyklada historię rozwoju gospodarczego, historię postępu sił wytwórczych i rozwoju stosunków produkcji. Wykład ten ze względu na rzadko w tym okresie spotykaną na polskich uczelniach zawartość treściową, związaną z materializmem historycznym, wyróżniał się w ówczesnym programie uczelni.

W r. 1930/31, po śmierci J. St. Lewińskiego, proj. Lipiński obejmuje katedrę ekonomii politycznej (tzw. I; katedrę ekonomii II obejmuje w tymże czasie Wł. Zawadzki) i odtąd obok wykładu teorii koniunktury I kursu specjalnego dla wyższych lat prowadzi wykład ekonomii dla I roku studiów oraz seminaria. Jako członek senatu uczelni działa aktywnie na rzecz akademizacji charakteru studiów i w kierunku przekształcenia tradycyjnej „akademii handlowej” w dużej klasy uczelnię ekonomiczną. Bezkompromisowość w głoszeniu swych poglądów w walce z narastającą reakcją polityczną niejednokrotnie utrudnia jego sytuację także i w murach uczelni; w r. 1938, w okresie wielkiego nasilenia zająć antyżydowskich, wielokrotnie i kategorycznie przeciwstawia się sfaszowanym bojówkarzom, a w rezultacie — zmuszony jest zrzec się piastowanej w tym okresie godności prorektora szkoły.

WybuCHA wojna 1939 r. Lipiński jako dyrektor Instytutu Koniunktur Gospodarczych i Cen odmawia wykonania skierowanego doń nakazu ewakuacji. Pozostaje w Warszawie — i jeszcze w r. 1939, późną jesienią, zaczyna zabiegać wraz z pozostałymi profesorami SGH o możliwość uruchomienia szkoły. Gdy to okazuje się niemożliwe, Lipiński bynajmniej nie rezygnuje. Docenia ogromną rolę, jaką nauczanie — wbrew taktyce okupantów, dążących do intelektualnego i moralnego, nie fizycznego tylko „rozbrojenia” narodu — odegrać musi w okupowanym kraju. I wkrótce już, pod pozorem prywatnych „kursów handlowych”, potem — średniej miejskiej szkoły handlowej, osłonięta osobistym autorytetem i ryzykiem jej twórcy, warszawska okupacyjna wyższa uczelnia

ekonomiczna rusza pełnym biegiem. Jeszcze raz, po powstaniu warszawskim i zniszczeniu Warszawy, konspiracyjna SGH znowu powstaje, tym razem w Częstochowie, znów przede wszystkim z inicjatywy E. Lipińskiego.

Po wyzwoleniu kraju jako prorektor warszawskiej SGH (a rektor afiliowanej uczelni łódzkiej) Lipiński uczestniczy w trudnym dziele przystosowania dawnej szkoły do zadań, jakie stawia przed nią socjalistyczna gospodarka planowa. Jako wykładowca i pedagog stara się zbudować wykład ekonomii marksistowskiej, a równocześnie — dąży do krytycznego rewidowania teorii ekonomistów niemarksistowskich. W latach 1952—56 prowadzi jedynie wykład historii myśli ekonomicznej. Temu właśnie wykładowi Lipiński potrafił nadać szczególną wagę i charakter. W 1950 r. prof. Lipiński zostaje profesorem Uniwersytetu Warszawskiego i obejmuje katedrę ekonomii politycznej przy Wydziale Prawa Z chwilą powstania w 1954 r. Wydziału Ekonomii Politycznej, prof. Lipiński zostaje jego pierwszym dziekanem, obejmując jednocześnie katedrę historii myśli ekonomicznej przy tymże Wydziale. Katedrą tą kieruje do końca 1955 r. W 1957 r. Lipiński ponownie podejmuje wykład ekonomii, obejmując kierownictwo katedry ekonomii politycznej na Wydziale Przemysłu SGPiS. Jednocześnie jest nadal profesorem Uniwersytetu Warszawskiego.

Poza katedrami akademickimi i poza ogłaszanymi publikacjami, jednej jeszcze trybuny dostarczało wielokrotnie Lipińskiemu Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Redaktor „Ekonomisty” od r. 1928, od wczesnych lat trzydziestych członek prezydium, potem prezes warszawskiego Polskiego Towarzystwa Ekonomistów, po wyzwoleniu wybrany został na prezesa ogólnopolskiego Towarzystwa Ekonomicznego, którą to funkcję piastuje również do dnia dzisiejszego. W latach 1952—56, gdy działalność Towarzystwa znacznie osłabła i przejawiała się w paru tylko wąsko wyspecjalizowanych sekcjach ekonomik branżowych, działał głównie w Sekcji Historii Myśli Ekonomicznej, która nieraz stawała się forum niezmiernie ożywionych i owocnych dyskusji.

Od chwili powstania Polskiej Akademii Nauk, Lipiński jest jej członkiem; początkowo tytularnym, później rzeczywistym.

W dziejach nauki dwudziestolecia międzywojennego, w cieniu reakcyjnych, dyktatorskich rządów; znajdujemy bardzo poważne osiągnięcia także i w najdrażliwszej z punktu widzenia owych rządów dziedzinie — na polu badań społecznych. Osiągnięciami takimi mogły się poszczycić przede wszystkim takie instytucje, jak Instytut Gospodarstwa Społecznego, Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen, a także — w niektórych działach swojej pracy — Główny Urząd Statystyczny. Zajmiemy się tu nieco bliżej Instytutem Koniunktur, gdyż jest to właśnie jedno z dzieł profesora Lipińskiego. To on „wymyślił” ten Instytut, zorganizował go i kierował nim od chwili jego powstania w r. 1928 (stadium organizacji sięgało lat poprzednich) aż do pierwszych dni września 1939 r. Wkłada on w Instytut, zwłaszcza, w pierwszych latach (przed objęciem katedry ekonomii) całą swoją ambicję i czas, opracowuje metody badania koniunktur, dobiera sobie personel spośród młodych ludzi, stawiających swe pierwsze kroki w pracy naukowej, wdraża ich do nowych, trudnych zadań, inspirowuje, organizuje. Sam pisze bardzo dużo. Pierwsze zeszyty wydawnictw Instytutu są w znacznej części wypełnione jego opracowaniami. Publikuje wiele na tematy związane z badaniem koniunktury także w innych czasopismach naukowych w kraju i za granicą. utrzymuje kontakty naukowe z instytutami zagranicznymi. Zostaje jednogłośnie wybrany na członka Międzynarodowego Instytutu Statystycznego.

Instytuty koniunktur po pierwszej Wojnie Światowej zakładane były we wszystkich większych krajach, na wzór amerykańskiego Instytutu

Harvardzkiego. Instytut kierowany przez prof. Lipińskiego, choć oparty o ten sam wzór, miał jednak trochę odrębny, specyficzny charakter, odbijający właściwości jego twórcy. Cechowało go mianowicie położenie dużego nacisku na zagadnienia teoretyczne. Wielkim osiągnięciem w tym zakresie było wydanie przez Instytut w r. 1933 pracy Michała Kaleckiego pt. „Próba teorii koniunktury”. Instytut był prawdziwą szkołą pracowników naukowych. Instytutowi zawdzięczają swą pozycję naukową: Ludwik Landau, specjalista w zakresie statystyki stosowanej najwyższej klasy światowej, doc. dr Jan Wiśniewski, wybitny statystyk-teoretyk, którego rozwiązanie mierzenia sezonowości zmiennej przyjęte zostało przez większość instytutów, pierwszy kierownik sekcji koniunktur Stanisław Pszczołkowski, a także Wacław Skrzywań (późniejszy profesor Uniwersytetu Wrocławskiego) i wielu innych. Przez pewien okres pracował w Instytucie wybitnie utalentowany znawca zagadnień pieniężnych, Marek Breit. Wymienić należy również kolejnych kierowników działu koniunktury rolnej: Józefa Poniatowskiego, Bohdana Łączkowskiego, Jacka Rudzińskiego, Stefana Mandeckiego, Adama Rapackiego (obecnego ministra Spraw Zagranicznych). Wielu pracowników Instytutu — Breit, Landau, Pszczołkowski, Wiśniewski — zginęło tragicznie w dniach wojny i nie dane im było rozwinąć w pełni swych możliwości.

Choć „okiem w głowie” profesora Lipińskiego była sekcja koniunktur, w której pracach sam brał bezpośredni udział, dużo jednak uwagi poświęcał także pracy sekcji cen, zajmującej się badaniem kosztów produkcji i organizacji pracy w przemyśle. Szczególnie czynny udział w pracach tej sekcji bierze w okresie walki o obniżkę cen kartelowych, kiedy to nawet w procesie o unieważnienie umowy kartelowej w przemyśle cementowym wygłasza przemówienie oskarżycielskie z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu (któremu Instytut podlegał), pod względem merytorycznym i formalnym jedno z najbardziej celnych, jakie w sali Sądu Najwyższego kiedykolwiek słyszano.

Instytut prowadził bogatą działalność wydawniczą: kilka periodyków miesięcznych i kwartalnych, seria pojedynczych pryczyneków, wydawnictwa książkowe. Był on jednym: z najpoważniejszych ośrodków badań ekonomicznych w Polsce, o dużej sile oddziaływania na inne ośrodki. Podstawową zasadą w pracy Instytutu była niezależność sądów. W związku z tym Instytut stał się przedmiotem szeregu ostrych ataków ze strony władz nadrzędnych, co zaważyło dotkliwie na jego rozwoju. Pomimo to, dzięki wysokiemu autorytetowi prof. Lipińskiego, Instytut przetrwał aż do wybuchu wojny.

Wkrótce po wyzwoleniu Warszawy profesor Lipiński przystępuje do organizacji Instytutu Gospodarstwa Narodowego, który miał być pewną kontynuacją Instytutu Koniunktur w dostosowaniu do nowych warunków ustrojowych i nowych potrzeb. Tym, razem zadanie było znacznie trudniejsze niż przy organizowaniu Instytutu Koniunktur ze względu na trudności w rekrutacji wykwalifikowanych pracowników, a także ze względu na słabość bazy statystycznej, bez której Instytut nie mógł pracować. Rozruch powojennego GUS-u postępował bardzo powoli. Instytut — jakkolwiek w połowie r. 1947 prof. Lipiński przechodzi na stanowisko prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego — przetrwał do r. 1949, po czym włączony został do GUS-u. Dorobek naukowy IGN był w porównaniu z dawnym Instytutem Koniunktur stosunkowo skromny. Niemniej odegrał on pozytywną rolę w dziele odbudowy pracy naukowej.

Działalność naukową rozpoczyna prof. Lipiński w początkach pierwszej

Wojny Światowej jest to okres gwałtownego fermentu narodowego i społecznego, który musiał wywrzeć określony wpływ na nastawienie i zainteresowania młodego autora, zwolennika rewolucyjnej teorii Marksa. Pierwsze prace Lipińskiego poświęcone są szeroko pojętej kwestii robotniczej. Autor zajmuje się ekonomiczną rolą związków zawodowych, problemami ochrony pracy, ruchem strajkowym, teorią płac, a wszystko to czyni w nawiązaniu do aktualnych problemów skomplikowanej rzeczywistości zajętego przez Niemców Królestwa Kongresowego. Prace prof. Lipińskiego z tego okresu mają także wybitne nastawienie publicystyczne, mają one odegrać określoną rolę w toczonej się walce społecznej.

W wydanej np. w r. 1916 „Inspekcji pracy” charakteryzuje on mechanizm wyzysku kapitalistycznego i podkreśla, że poprawa położenia klasy robotniczej może być jedynie następstwem klasowej walki proletariatu. „Inspekcja fabryczna... nic dla poprawy warunków pracy robotnika uczynić nie może, jeżeli za żądaniami poprawy bytu nie będzie stała zorganizowana siła klas pracujących”. Podobne tezy wypowiada w ogłoszonym w tymże roku w „Myśli Polskiej” artykule: „Zagadnienie pracy w Polsce niepodległej”. Jednocześnie już w tych wczesnych pracach przejawia się gruntowna wiedza autora, który doskonale zna współczesną ekonomiczną literaturę marksistowską i burżuazyjną. Wyraźnie też występują elementy historycznego ujmowania zjawisk, właściwego metodologii marksistowskiej.

Nie jest także z pewnością przypadkiem w działalności prof. Lipińskiego opublikowanie w r. 1920 w „Przedświcie” (a także w odrębnej odbitce) ostrej, pogłębionej krytyki koncepcji: polskiego — wulgarnego, ale cieszącego się w tym, okresie niezwykłą popularnością — ekonomisty, Erazma Majewskiego. („Teorie ekonomiczne Erazma Majewskiego”, „Przedświt” z 2/1920). W pracy tej odstąpił Lipiński całą nicość teoretyczną poważnej części współczesnej polskiej ekonomii burżuazyjnej i przeprowadził równocześnie udaną obronę marksowskiej teorii wartości przed zarzutami wysuwanymi pod jej adresem przez tę ekonomię. Uderza erudycja młodego autora, połączona z nieschematyczną interpretacją marksowskiej teorii wartości, uwzględniającą nie tylko teorię z I tomu „Kapitału”, ale i argumentację Marksa o roli społecznego popytu, wyłożoną w VI tomie.

Nie można i dziś jeszcze nie zgodzić się z tezą, że słabość polskiej burżuazyjnej ekonomii związana była m. in. z brakiem jednolitego polskiego „gospodarstwa społecznego” i że powstanie polskiej oryginalnej nauki ekonomicznej może się dokonać tylko w nawiązaniu do dorobku postępowej tradycji naukowej narodu i w oparciu o analizę polskiego procesu gospodarczego. „Przejmując idee obcej burżuazyjnej ekonomii nie stworzymy oryginalnej nauki w Polsce”.

Następny etap działalności naukowej prof. Lipińskiego związany jest z jego pracą w Głównym Urzędzie Statystycznym. Owocem tych lat jest szereg prac poświęconych badaniu cen i płac w Polsce. Prace te są cenne nie tylko dzięki zgromadzonemu w nich materiałowi faktycznemu, ale i dzięki licznym, nowatorskim wówczas w Polsce ujęciom, polegającym na szerokim łączeniu badań statystycznych z analizą ekonomiczną. Do najcenniejszych należą tu: „Badania zmian cen” i „Indeks cen hurtowych w Polsce” z r. 1922, oraz „Próba międzynarodowych porównań realnych płac robotniczych” z r. 1923.

W latach 1927—1938 ogłasza Lipiński szereg prac poświęconych zagadnieniom cyklu gospodarczego, zawierających często pogłębioną analizę ciężkiej sytuacji gospodarczej kraju i ostrą niejednokrotnie krytykę polityki ekonomicznej rządu. Szczególnie szeroki oddźwięk znalazły: „Koniunktura rolna i koniunktura przemysłowa” i „Z problemów gospodarczego wzrostu” (1929), „Uwagi o kryzysie” (1931), „Deflacyjna czy inflacyjna polityka gospodarcza” (1935) oraz z prac sensu stricto teoretycznych: „Bilans płatniczy i kurs waluty” (1933), „Próba określenia elastyczności inwestycji” (1934), „Szkic teorii

inwestycji” i „Wpływ popytu na kształtowanie się cen produktów rolnictwa” (1936).

Najbujniejszy i najpłodniejszy okres w działalności naukowej Lipińskiego przypada jednak na lata powojenne. W początkach tego okresu zainteresowania proj. Lipińskiego, zajętego przede wszystkim problemami organizacji życia naukowego i bieżącym zarządzaniem gospodarczym, koncentrują się na aktualnych problemach ekonomicznych (m. in. metody, cele i formy planowania). Już w tym okresie jednak rozpoczynają się także próby oświetlenia szeregu problemów ekonomii marksistowskiej. Wystarczy tu wspomnieć o artykule „Wartość użytkowa w ekonomii socjalizmu” („Ekonomista” z 4/1948) oraz o przedmowie do zbioru „Zagadnienia ekonomii politycznej socjalizmu w ZSRR” (Warszawa. 1948). Warunki ówczesne jednak szybko przestały sprzyjać swobodnym twórczym poszukiwaniom zmierzającym do rozwoju teorii ekonomii. W latach 1949–55 Lipiński rozpoczyna badania nad rozwojem polskiej myśli ekonomicznej. Kolejno w latach 1951–1956 ukazują się studia i artykuły poświęcone polskim ekonomistom i myślicielom okresu. Oświecenia, drugiej połowy wieku XIX, okresu Odrodzenia, i wieku XVII. Przejrzone i uzupełnione nowymi materiałami, ukazują się w formie książkowej w dwóch tomach, stanowiących istotny wkład do polskiej nauki ekonomicznej: „Poglądy ekonomiczne Mikołaja Kopernika” (Warszawa 1955) i „Studia nad historią polskiej myśli ekonomicznej” (Warszawa 1956). Rola „Studiów” (w ten sposób dla uproszczenia nazwiemy całość dorobku Lipińskiego w zakresie historii myśli ekonomicznej) jest dwojaka. Po pierwsze, stanowią one w sumie pierwsze niemal całościowe, oparte na metodologii marksistowskiej, ujęcie procesu rozwojowego myśli ekonomicznej w Polsce przedrozbiorowej. Prof. Lipiński w oparciu o analizę procesów społeczno-gospodarczych bada prawidłowości powstania i rozwoju ideologii ekonomiczno-społecznej, stopień jej autonomii w stosunku do bazy, związki określonych koncepcji z interesami poszczególnych klas społecznych. Po drugie, „Studia” przynoszą bardzo poważne rozszerzenie zakresu posiadanych przez nas informacji o przejawach i formach rozwoju rozumowania ekonomicznego w tym okresie. Rozwinięto zresztą w „Studiach” także szereg problemów ogólnych, np. problem nowego syntetycznego ujęcia merkantylizmu, posiadających znaczenie szersze, wykraczające poza ramy historii polskiej tylko myśli gospodarczej.

Ważnym rezultatem badań jest wykazanie istnienia w polskiej myśli ekonomicznej nurtu postępowego, szeroko rozbudowanego, reprezentującego tendencje wczesnoburżuazyjne. Nurt ten w wieku XVI reprezentowany był m. in. przez Mikołaja Kopernika i Andrzeja Frycza-Modrzewskiego. W XVII i XVIII w. centralnym punktem zainteresowania przedstawicieli tego nurtu staje się problem dróg i metod uprzemysłowienia kraju. Jest rzeczą interesującą, że poszczególni przedstawiciele myśli postępowej (Zaremba, Grodwagner, Fredro) zdawali sobie sprawę z tego, że brak rozwiniętego przemysłu i handlu w Polsce powoduje jej wyzysk przez uprzemysłowione kraje Zachodu i uniemożliwia wzmocnienie pozycji politycznej i militarnej kraju. Koncepcje tych ekonomistów — co wykazał prof. Lipiński — w swej istocie są jednorodne z koncepcjami merkantylistycznymi.

Prowadząc owocne badania historyczne (oprócz wymienionych, opublikował w r. 1956 pierwszy polski marksistowski podręcznik historii myśli, ekonomicznej — „Rozwój myśli ekonomicznej” cz. I), prof. Lipiński nie oddalił się nigdy od prac na polu teorii ekonomii. Zainteresowania te ponownie wysunęły się na plan pierwszy w miarę rozwoju w naszym kraju swobodnej dyskusji na tematy gospodarcze, w miarę powstawania warunków do twórczych badań w zakresie teorii ekonomii, dla których to procesów szczególnie znaczenie miały uchwały XX Zjazdu KPZR i VIII Plenum PZPR. W dyskusji prowadzonej w polskiej nauce ekonomicznej, odegrały niemałą rolę wystąpienia i artykuły prof. Lipińskiego —

„O przedmiocie ekonomii i prawach ekonomicznych” (referat na II Zjeździe ekonomistów polskich), „Ekonomia, ekonomia” i inne artykuły publicystyczne, gdzie Lipiński zajmuje się przedmiotem ekonomii politycznej, przyczynami występowania produkcji towarowej w gospodarce socjalistycznej, rolą i miejscem przedsiębiorstwa w socjalistycznym modelu gospodarczym. Analiza Lipińskiego wносиła ważne elementy do toczącej się dyskusji ekonomicznej, elementy, które przyczyniły się m. in. do brzmienia, jakie przyjął obecny status przedsiębiorstwa. Wpływ na kształtowanie się obecnego naszego systemu gospodarczego prof. Lipiński wywierał i wywiera zresztą nie tylko poprzez swoje publikacje, ale i przez działalność w Radzie Ekonomicznej, jako wiceprzewodniczący Rady i Przewodniczący Komisji Pracy i Zagadnień Socjalnych.

Charakterystyka sylwetki prof. Lipińskiego musi pozostać niepełna. Głęboka erudycja, talent i pracowitość sprawiają, że środowisko naukowe w naszym kraju zapoznaje się z coraz to nowymi pracami jubilata. W roku bieżącym ukazały się nowe jego publikacje. Fakt kontynuowania przezeń twórczości jest najlepszym zakończeniem niniejszej charakterystyki.

Źródło:

– „Ekonomista”, nr 6, 1958 r.

